

8, 2679 u. s. w. HALL in der Einl. zu VĀSAVAD. 7. fgg. 49. fg. WEBER, Ind. Lit. 189. fg. LIA. III, 827. 843. fgg. 1169. Journ. of the As. S. of Beng. 1863, S. 91. fgg. — d) = भोजकट ÇABDAR. im ÇKDr. — 3) f. घ्रा eine Prinzessin der Bhoḡa MBu. 7, 338. HARIV. 9139 (v. l. भोज्या). Gattin Viravrata's und Mutter von Manthu und Pramanthu Bhāg. P. 5, 13, 13; die richtige Form ist भोज्या. — Vgl. कुत्ति°, मक्ता°, वृद्ध°, सु°, °देव, °नृपति, °पति, °राज, भोजि, भोज्य.

1. भोजक nom. ag. 1) (von 3. भुज्) essend: श्रोतृनस्य P. 2, 2, 17, Sch. im Begriff stehend zu essen: भोजको व्रजति er geht um seine Mahlzeit zu halten P. 3, 3, 10, Sch. — 2) (vom caus. von 3. भुज्) speisend (trans.): मूलप्रव्रजितानाम् Jāgñ. 2, 235. viell. ein Aufwärter beim Essen Kām. Nitis. 12, 45.

2. भोजक m. ein Priester der Sonne, der aus einer ehelichen Verbindung der Maga mit Frauen aus dem Bhoḡa-Geschlecht herkommen soll, Verz. d. Oxf. H. 31—33.

भोजकट (भोज + कट) n. N. pr. einer von Rukmin gegründeten Stadt MBu. 2, 1113. 1166. 3, 364. fg. VP. 374. °देश Sāmśk. K. 7, b, 11. LIA. I, 612. — Vgl. भोजकट.

भोजकर्तृय adj. von भोजकट; pl. die Bewohner dieser Stadt P. 4, 1, 75, Sch.

भोजङ्कित् (भोज + ङ्) f. eine Tochter Bhoḡa's, eine Prinzessin der Bhoḡa P. 6, 3, 70, Vārti. 10. — Vgl. भोजपुत्री.

भोजदेव (भोज + देव) m. König Bhoḡa, Beherrscher von Dhārā am Anfange des 11ten Jahrh. n. Chr., angeblicher Verfasser verschiedener Werke, REINAUD, Mém. sur l'Inde 261. 282. Gt. 12, 30. Verz. d. Oxf. H. 101, a, 33. 124, a, 46. 208, a, No. 489. 229, a, No. 561. 283, a, 31. 292, a, 48. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 23, Çl. 3. KULL. zu M. 8, 184. °शब्दानुशासन n. Uḡéval. zu Uḡādis. 1, 92. Bhoḡadeva mit dem Bein. Vupja Rāḡa-Tar. 7, 1538 u. s. w.

भोजन (von 3. भुज् simpl. und caus.) 1) adj. speisend, zu essen gebend Çiva MBu. 13, 1227. — 2) m. N. pr. eines Flusses Bhāg. P. 5, 20, 21. — 3) n. a) das Geniessen, Gebrauchen: पत्नीमिन्द्रो अर्द्धाद्भोजनाय RV. 3, 30, 14. तत्सवितुर्वरेण्यमर्धे व्यं देवस्य भोजनम् 5, 82, 1. — b) das Geniessen, Essen, Mahlzeit; Speise AK. 2, 9, 55. TRIK. 2, 9, 17. H. 424. HAL. 2, 170. अजीजनं श्रौषधीर्भोजनाय कम् RV. 5, 83, 10. KĀTJ. Çr. 8, 1, 6. °भक्षणं 4, 25. ÇĀṅk. zu BRH. År. Up. S. 75. भोज्यं भोजनशक्तिश्च Spr. 2077. रात्रौ भोजनं न कुर्यात् Pār. GRH. 2, 8. तत्र गवा भोजनं कर्तव्यम् Vet. in LA. (II) 7, 4. 14, 6. भोजनायाकारितः Z. d. d. m. G. 14, 369, 13. भोजनाय माम् । नृपतिकं नीतवतौ KATHAS. 33, 58. समाजाम्भोजनाय महासभाम् 43, 227. निष्पन्नभोजने ऽस्मिन्भुक्त सा Rāḡa-Tar. 6, 262. तावद्वाक्षण्या भोजनं निष्पादितम् Vet. in LA. (II) 14, 7. भोजनं प्रार्थितम् 5. भोजनं विधाय 24, 6. भिन्नभाण्डेषु M. 10, 52. भोजनावशिष्टान्न Hir. 27, 12. अजीर्णो भोजनं विषम् Spr. 1173. वृथा तृप्तस्य भोजनम् 2890. भोजनं च पराधीनम् 1743. तुष्यति भोजने त्रिप्राः 4133. त्रैलोक्ये भोजनं श्रेष्ठम् 4148. कैरजीणभयाद्वा-तर्भोजनं परीक्ष्यते 1237. भोजनं परित्यज्य PANKAT. 243, 23. त्यक्त्वा 25. स पात्रेतिमिता ऽन्यत्र भोजनान्मिलितो न यः TRIK. 3, 1, 28. मद्यानुगतं M. 11, 70. भोजनार्थम् des Essens wegen 3, 109. 243. 7, 224. H. 836. त्रिरात्रं स्या-द्भोजनम् M. 11, 166. 203. 215. समेषजं °eine mit Arzneien versehene Mahlzeit d. i. das Einnehmen von Arzneien bei der Mahlzeit Spr. 4227.

रुषियाम् KAUC. 32. 38. भुक्तभोगस्य R. 2, 104, 10. मुन्यन्नानां च भोजनैः M. 3, 54. कथमात्ममुतान्क्त्वा त्रायसे ऽन्यमुतान्क्त्वा । अकार्यमिव पश्यामः स्वमांसमिव (अमांसमिव ed. Bomb.) भोजने ॥ als wenn man sein eigenes Fleisch ässe R. 1, 62, 14. असलं KĀTJ. Çr. 7, 2, 25. मांसं 25, 4, 27. नव° ÅÇV. Çr. 2, 9. LĀTJ. 3, 3, 11. उच्छिष्टं M. 2, 209. दंपत्योः शेषभोजनम् Jāgñ. 1, 105. तीर्° Spr. 3149. श्रोतृनं P. 6, 2, 150, Sch. विप्रदारात्रं PANKAT. 1, 11, 7. ग्राम्यभोजनं KĀTJ. Çr. 22, 1, 30. भोजनं मधुरं स्निग्धम् VS. PĀT. 1, 25. चैलभोजनभोजनम् MBu. 12, 3252. भोजनाच्छादौ Speise und Kleidung H. 683. HAL. 121. भोजनाच्छादनं दद्यात् Spr. 2076. द्वि-जोच्छिष्टं च भोजनम् (प्रूढाणाम्) M. 3, 140. AV. 10, 8, 21. M. 3, 28. R. 4, 32, 22. Suçr. 1, 111, 7. 241, 12. Spr. 2727. Kām. Nitis. 7, 27. KATHAS. 6, 52. Vid. 232. अनेकभोजनभक्ष्यादिभिः पुष्टिं नीयते PANKAT. 233, 11. तत एकस्य मूत्रिका घृतखण्डसंयुक्ता भोजने (wohl भोजनं) दत्ता PANKAT. 243, 22. अन्यस्य धार्तिकभोजनं दत्तम् (wohl धार्तिको भोजनं दत्तः) 246, 1. °विशेषैः Hir. 23, 16. वपुराख्याति भोजनम् der Körper verrät die Speise (die man genießt) VṚDDHA-KĀṆ. 3, 2. राक्षसं Speise der Rākhasa MBu. 1, 3957. चाण्डालं R. 1, 39, 14. मिष्टकर्ता च भोजने so v. a. ein Koch, der leckere Speisen zu bereiten versteht, N. 18, 6. सारथ्ये भोजने च वृत्स्तेन so v. a. zum Wagenlenker und Koch erwählt 22, 12. Am Ende eines adj. comp. (f. घ्रा) श्रमृतं sich nährend von M. 3, 285. मांसशोणितभोजना MBu. 2, 715. 3, 14366. 3, 5425. R. 1, 12, 13. 62, 17. Suçr. 1, 206, 10. नरनागाश्चभोजना (गदा) MBu. 8, 4147. त्रिद्येकं jeden dritten Tag, jeden zweiten und täglich Speise zu sich nehmend H. 132. शालितण्डुलभोजना (पुरी) zur Speise darbietend R. 1, 3, 15 (17 GORR.). राजभोजनाः शालयः von Fürsten genossen P. 3, 3, 113, Sch. सेनामयं करिष्यामि क्रव्याद्वंभोजनाम् so v. a. ich werde heute das Heer zur Speise der fleischfressenden Thiere und Vögel machen R. GORR. 2, 91, 16. — c) was zum Genuss oder Benutzung dient, Habe, Besitz NAIGH. 2, 10. पञ्चदश्याविर्भजाति भोजनम् RV. 2, 26, 1. 13, 4. पणोः 1, 83, 4. 5, 34, 7. 7, 3, 3. 18, 15, 17. AV. 4, 22, 6. विश्वा नर्याणि भोजना 4, 36, 8. 10, 48, 1. 131, 2. — d) Genuss, sowohl was man genießt als die daraus entspringende Befriedigung, delectatio: विश्वप्त्र्याय प्र भरत भोजनम् RV. 2, 13, 2. 6. सना ता त इन्द्र भोजनानि रातर्हव्याय दाशुषे सुदामे 7, 19, 6. 68, 5. 74, 2. सुभद्रमर्ष भोजनं विभर्षि 8, 1, 34. 9, 87, 6. स्तुविष्यामि त्वामर्हं विश्वस्यामृत भोजनं delectiae universi 1, 44, 5, wofern nicht श्रमृतभोजन zu verbinden (vgl. मर्तभोजन) und, wie wenn विश्वस्यामृतस्य भोजनं aller Unsterblichen Genuss stände, aufzufassen ist. विद्वा ह्यस्य भोजनम् woran er Genuss findet 10, 23, 6. 44, 7. — e) das Speisen, Zuessengeben KĀTJ. Çr. 8, 7, 22. ब्राह्मणं (s. auch bes.) ÇĀṅk. GRH. 1, 2, 4, 16. ÅÇV. GRH. 1, 1, 2. सेनायास्तु तवैवास्याः कर्तुमिच्छामि भोजनम् R. 2, 91, 4. अनित्यं Spr. 4333, v. l. — Vgl. घ्र°, अर्ध°, इह°, ज्ञाव°, पर्ण°, पितृ°, वलि°, वरु°, ब्राह्मण°, मर्त°, सह°, सु°.

भोजनकाल (भो + काल) m. Essenszeit P. 1, 3, 26, Sch. Verz. d. Oxf. H. 282, a, 8.

भोजनगर (भोज + न) n. N. pr. einer Stadt MBu. 3, 3982. — Vgl. भोजपुर.

भोजनत्याग भो + त्याग; m. das Aufgeben des Essens, das Hungern HAL. 4, 75.